

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 22.12.2008
KOM(2008) 885 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS

**annettu omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten
täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 22 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston
puitepäätöksen 2003/577/YOS 14 artiklan perusteella**

KOMISSION KERTOMUS

annettu omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 22 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2003/577/YOS 14 artiklan perusteella

1. JOHDANTO

1.1. Taustaa

Omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2003/577/YOS tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion on tunnustettava ja pantava alueellaan täytäntöön toisen jäsenvaltion oikeusviranomaisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä tekemä, omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskeva päätös. Puitepäättös perustuu ennen oikeudenkäyntiä tehtävien päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen, jonka mukaisesti jäädyttämispäätös tunnustetaan muita muodollisuuksia vaatimatta, sen täytäntöönpanosta kieltäytyminen on tiukasti rajattu muutamiin perusteisiin ja kaksoisrangaistavuuden periaatteesta on osittain luovuttu.

1.2. Jäsenvaltioiden ilmoitukset puitepäättöksen täytäntöönpanosta

Ainoastaan seitsemän jäsenvaltiota (Alankomaat, Itävalta, Puola, Ranska, Ruotsi, Suomi, Tanska) oli pannut puitepäättöksen täytäntöön ennen määräaikaa (2. elokuuta 2005). Vuoden 2006 aikana kahdeksan muuta jäsenvaltiota (Belgia, Espanja, Kypros, Slovenia, Slovakia, Tšekki, Unkari, Yhdistynyt kuningaskunta) saattoi puitepäättöksen osaksi kansallista lainsäädäntöään sekä toimitti täytäntöönpanoa koskevat säännökset komissiolle. Bulgaria ja Liettua toimittivat puitepäättöksen täytäntöönpanoa koskevat säännökset vuonna 2007 (puitepäättöksen täytäntöönpano Bulgariassa alkoi sen liittymisestä EU:hun eli 1. tammikuuta 2007). Latvia ja Viro ovat saattaneet puitepäättöksen säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöään ja ilmoittaneet siitä komissiolle vuonna 2008.

Lokakuun 2008 loppuun mennessä komissio ei ollut saanut täytäntöönpanosäännöksiä kahdeksalta jäsenvaltiolta (Irlanti, Italia, Kreikka, Luxemburg, Malta, Portugali, Romania, Saksa). Näin ollen tässä kertomuksessa ei viitata näihin jäsenvaltioihin täytäntöönpanotoimenpiteitä analysoitaessa.

1.3. Arviointimenetelmä ja -kriteerit

Puitepäättöksen 14 artiklassa säädetään, että komissio laatii kirjallisen kertomuksen toimenpiteistä, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet 2. elokuuta 2005 mennessä tämän puitepäättöksen noudattamiseksi. Kertomuksen laatiminen on viivästynyt, koska ilmoituksia oli tullut vain muutama puitepäättöksessä asetettuun alkuperäiseen määräaikaan mennessä.

Puitepäättökset velvoittavat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden, mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittaviksi täytäntöönpanon muodon ja keinot (arviointiperusteita ovat selkeys, oikeusvarmuus ja vaikuttavuus). Puitepäättöksiin ei liity välitöntä oikeusvaikutusta. Yhdenmukaisen tulkin periaate kuitenkin sitoo Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston perusteella tehtyjä puitepäättöksiä.¹ Komissiolla ei ole valtuuksia aloittaa rikkomusmenettelyä sellaista jäsenvaltiota vastaan, jonka väitetään

¹ Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asia C-105/03, Pupino, tuomio 16.6.2005 (EUVL C 193, 6.8.2005, s. 3).

jättäneen toteuttamatta tarvittavat toimenpiteet kolmannen pilarin nojalla tehdyn neuvoston puitepäätöksen säännösten noudattamiseksi, joten tässä kertomuksessa rajoitutaan arvioimaan niitä toimenpiteitä, joita 19 jäsenvaltiota on toteuttanut puitepäätöksen saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöään.

2. ARVIOINTI

1 artikla – Tarkoitus

Puitepäätöksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltio tunnustaa ja panee alueellaan täytäntöön toisen jäsenvaltion oikeusviranomaisen rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä tekemän jäädyttämispäätöksen. Yksitoista jäsenvaltiota (Belgia, Bulgaria, Espanja, Latvia, Ruotsi, Slovakia, Suomi, Tanska, Tšekki, Viro ja epämääräisesti Slovenia) on saattanut puitepäätöksen tavoitteen osaksi kansallista lainsäädäntöään, kun taas kahdeksan jäsenvaltion (Alankomaat, Kypros, Itävalta, Liettua, Puola, Ranska, Unkari, Yhdistynyt kuningaskunta) täytäntöönpanosäännöksissä sitä ei mainita. Eräät jäsenvaltiot ovat selittäneet, että kyseinen säännös on yleissääntö, minkä vuoksi sitä ei tarvitse panna erikseen täytäntöön.

2 artikla – Määritelmät

Puitepäätöksessä määritellään seuraavat termit: 'jäädyttämispäätöksen tehnyt valtio', 'täytäntöönpanovaltio', 'jäädyttämispäätös', 'omaisuus' ja 'todistusaineisto'. Jäsenvaltioiden täytäntöönpanosäädökset kattavat suurin piirtein puitepäätöksen määritelmät, mutta eräissä niistä on vain osa vaadituista seikoista. Enemmistö jäsenvaltioista ei pitänyt tarpeellisena määritellä 'jäädyttämispäätöksen tehnyttä valtiota' eikä 'täytäntöönpanovaltiota'. Useimmat jäsenvaltiot olivat määritelleet 'jäädyttämispäätöksen' Latviaa ja Puolaa lukuun ottamatta. Belgia ja Ranska viittasivat takavarikko-termiä koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön, mutta eivät ole toimittaneet kyseisiä säännöksiä.

3 artikla – Rikokset

Tässä artikkelissa esitetään luettelo rikoksista, joiden osalta kaksoisrangaistavuuden tutkimisesta on luovuttu.

Suuri osa jäsenvaltioista (Alankomaat, Bulgaria, Espanja, Puola, Slovakia, Suomi, Tanska, Unkari, Yhdistynyt kuningaskunta) on saattanut 3 artiklan 2 kohdan luettelon osaksi kansallista lainsäädäntöään puitepäätöksen mukaisesti (Itävalta, Latvia, Liettua ja Viro eivät ole toimittaneet lainsäädäntöään). Belgian lainsäädännön mukaan abortti ja eutanasia eivät kuitenkaan sisälly määritelmään 'tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen'. Tämä on vastoin puitepäätöstä, koska se, sisältyykö rikos luetteloon, määritellään jäädyttämispäätöksen tehneen valtion lainsäädännössä eikä täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä. Kyproksen, Ruotsin, Slovenian ja Tšekin vastauksissa ei ollut täytäntöönpanosäännöksiä.

4 artikla – Jäädyttämispäätösten lähettäminen

Puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan jäädyttämispäätöksen tehnyt oikeusviranomainen lähettää jäädyttämispäätöksen ja todistuksen suoraan täytäntöönpanovaltaiselle viranomaiselle. Kahdeksan jäsenvaltion (Bulgaria, Kypros, Latvia, Liettua, Slovenia, Unkari, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta) lainsäädännön mukaan asiakirjat on lähetettävä keskusviranomaisen kautta. Keskusviranomainen on yleensä joko oikeusministeriö tai yleisen syyttäjän virasto. Muissa jäsenvaltioissa on joko viitattu selkeästi "suoriin" yhteyksiin oikeusviranomaisten välillä (Alankomaat, Espanja, Ranska, Ruotsi, Slovakia) tai suoriin yhteyksiin luettelossa olevien oikeusviranomaisten välillä, jotka siis eivät ole

keskusviranomaisia (Puola). Tšekissä päätös lähetetään suoraan toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle, mutta se voidaan lähettää myös oikeusviranomaisen tai yleisen syyttäjän viraston kautta. Belgiassa jäädyttämispäätökset on toimitettava yleisten syyttäjien kautta. Belgian yleisiä syyttäjiä ei voida pitää ”keskusviranomaisena”, koska niillä on vain muodollinen asema ilmoitusten toimittamisessa.

5 artikla – Tunnustaminen ja välitön täytäntöönpano

Yleisesti ottaen lähes kaikissa täytäntöönpanolaeissa säädetään jäädyttämispyyntöjen nopeasta täytäntöönpanosta.

• ”Välitön” täytäntöönpano (5 artiklan 1 kohta)

Jäsenvaltiot säätävät määräajoista eri tavoin, kuten pantava ”viipymättä” täytäntöön (Puola, Suomi) tai ”tuomio lähetetty 24 tunnin kuluessa täytäntöönpanopäätöksen tekemisestä” (Bulgaria), ”ilman tarpeetonta viivytystä” (Tanska), ”välittömästi” (Tšekki, Unkari), ”välittömästi ja mahdollisuuksien mukaan 24 tunnin kuluessa” (Ruotsi). Espanja, Itävalta ja Ranska käyttivät puitepäätöksen ilmausta ”välittömästi” täytäntöönpanosta. Belgia viittasi asiaa koskeviin kansallisiin säännöksiin (joita se ei toimitannut). Eräissä jäsenvaltioissa ei ole säädetty minkäänlaisista määräajoista. Viro ei ole pannut säännöstä täytäntöön vaan on osoittanut useita muodollisia täytäntöönpanon esteitä. Esimerkkeinä esteistä voidaan mainita se seikka, että jäädyttämispäätöksen perustana oleva ”tuomio” ei ole saanut lainvoimaa, tuomioistuimen puolueettomuus ja Viron kansalaisten erityisasema. Yhdistyneessä kuningaskunnassa on annettu täytäntöönpanomääräyksen lähettämistä koskeva epämääräinen yleinen säännös.

• Ilmoittaminen 24 tunnin kuluessa (5 artiklan 3 kohta)

Useimmissa tapauksissa jäädyttämispäätöstä koskevan päätöksen tekemisestä ilmoitetaan ”välittömästi”. Itävallassa ja Tanskassa säädetään puitepäätöksen mukaisesta määräajasta (”mahdollisimman pian ja aina kun mahdollista 24 tunnin kuluessa”). Joissakin jäsenvaltioissa säädetään eri määräajoista, kuten Belgiassa (”24 tunnin, viimeistään 5 päivän kuluessa”), Bulgariassa (”välittömästi”), Tšekissä (”24 tunnin kuluessa tai ilman aiheutonta viivytystä”), Alankomaissa ja Espanjassa (”välittömästi 24 tunnin kuluessa”), Latviassa ja Ranskassa (”viipymättä ja mahdollisuuksien mukaan 24 tunnin kuluessa”), Unkarissa (”välittömästi”), Liettuassa ja Virossa (”24 tunnin kuluessa”), Puolassa (”viipymättä ja mahdollisuuksien mukaan vuorokauden kuluessa jäädyttämispäätöksen vastaanottamisesta”) ja Slovakiassa (”24 tunnin kuluessa, ja jos se ei ole mahdollista, niin mahdollisimman pian”). Joissakin jäsenvaltioissa ei ole säädetty lainkaan päätöksen tekemistä koskevista määräajoista (Ruotsi, Suomi). Sloveniassa ei ole saatettu tätä säännöstä osaksi kansallista lainsäädäntöä. Eräissä jäsenvaltioissa on laadittu säännös, jolla toimivaltainen oikeusviranomainen veloitetaan perustelemaan kirjallisesti, miksi päätöstä ei ole tehty annetussa määräajassa.

Jäsenvaltioissa ei yleensä ole säädetty, että jäädyttämispäätöstä koskevan päätöksen tekemisestä on ilmoitettava, ilmoituksen tekemisen määräajoista puhumattakaan (5 artiklan 3 kohta). Joissakin jäsenvaltioissa on kuitenkin säädetty määräajoista, kuten Belgiassa (”välittömästi” yleiselle syyttäjälle, joka ilmoittaa päätöksestä ”viipymättä” päätöksen tehneelle jäsenvaltiolle), Tšekissä (”välittömästi”), Espanjassa (”viipymättä 24 tunnin kuluessa”), Suomessa (”viipymättä ja mikäli mahdollista 24 tunnin kuluessa”), Latviassa (”välittömästi”) ja Slovakiassa (”viipymättä”).

6 artikla – Jäädyttämisen kesto

Puitepäätöksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”omaisuus on pidettävä jäädytettynä täytäntöönpanovaltiossa, kunnes kyseinen valtio on antanut lopullisen vastauksen 10 artiklan

1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuun pyyntöön.” Useimmissa jäsenvaltioissa säädetään artiklan 2 kohdan mukaisesti myös mahdollisuudesta rajoittaa jäädyttämisaikaa. Artiklan 3 kohdassa säädetään, että jäädyttämispäätöksen tehneen jäsenvaltion oikeusviranomaisten päätös jäädyttämispäätöksen purkamisesta on pantava täytäntöön mahdollisimman nopeasti.

Tämä artikla on yleensä saatettu asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä. Joissakin jäsenvaltioissa (Itävalta, Slovenia, Viro, Yhdistynyt kuningaskunta) 3 kohtaa ei ole pantu täytäntöön, joissakin ei ole asetettu määräaika ja joissakin on asetettu eri määräaika (Belgia: ”viipymättä”, Bulgaria: ”välittömästi”, Tanska: ”ilman tarpeetonta viivytystä”, Espanja: ”viipymättä”, Unkari ja Ruotsi: ”välittömästi”). Kypros toteaa pelkästään, että ulkomailla tehtyä päätöstä voi muuttaa tai tarkistaa yksinomaan kyseisen päätöksen tehneen maan tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen.

Itävallan täytäntöönpanolainsäädännössä asiaa koskeva yleinen maininta ja luovuttamista ja keskinäistä oikeusapua koskevan lain (ARHG) 58 §:ssä vahvistettu asiaa koskeva menettely eivät ole puitepäätöksen säännösten mukaiset. Lisäksi Itävalta ei ollut pannut täytäntöön 6 artiklan 3 kohtaa. Sloveniassa on pantu täytäntöön ainoastaan kansallisia menettelyjä koskevia säännöksiä eikä jäädyttämispäätöksen tehneen valtion päätöstä tai tässä tarkoitettua ilmoitusta mainita lainkaan. Ruotsi on saattanut ainoastaan 3 kohdan osaksi kansallista lainsäädäntöään. Bulgariassa ei ole säädetty minkäänlaisista asiaa koskevista määräajoista. Yhdistynyt kuningaskunta on saattanut ainoastaan 1 kohdan epämääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään.

7 artikla – Perusteet olla tunnustamatta jäädyttämispäätöstä tai olla panematta sitä täytäntöön

Puitepäätöksen 7 artiklassa on neljä vaihtoehtoista perustetta olla tunnustamatta jäädyttämispäätöstä tai olla panematta sitä täytäntöön. Yleensä useimmat näistä kieltäytymisperusteista oli pantu täytäntöön, mutta usein velvoittavina perusteina. Monikaan jäsenvaltio ei ole toimittanut täytäntöönpanosäännöksiä, mutta joissakin jäsenvaltioissa (esimerkiksi Kyproksella) sovelletaan Euroopan neuvostossa tehtyä yleissopimusta².

Puitepäätöksen 7 artiklan 2 kohta koskee mahdollisuutta asettaa määräaika todistuksen esittämiselle, täydentämiselle tai korjaamiselle, hyväksyä vastaava asiakirja tai vapauttaa jäädyttämispäätöksen tehnyt oikeusviranomainen kyseisestä vaatimuksesta, jos se pitää toimitettuja tietoja riittävinä. Useimmat jäsenvaltiot (Belgiaa, Kyprosta, Sloveniaa, Tanskaa, Viroa ja Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta) ovat panneet kyseisen kohdan täytäntöön. Kypros, Slovenia, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta (sovelletaan Euroopan neuvostossa tehtyä yleissopimusta³) eivät ole panneet täytäntöön 7 artiklan 3 kohtaa, joka koskee jäädyttämispäätöksen tunnustamisesta tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä. Suomi on pannut 7 artiklan 4 kohdan osittain täytäntöön (ainoastaan siltä osin kuin omaisuuden sijaintipaikka ei ole tiedossa), ja Bulgaria ei ole asettanut minkäänlaisia määräaikoja eikä vahvistanut ilmoitustapaa. Kyseinen kohta koskee ilmoittamista siitä, että jäädyttämispäätös on käytännössä mahdoton panna täytäntöön.

Niiden perusteiden lisäksi, jotka puitepäätöksessä luetellaan perusteiksi olla tunnustamatta jäädyttämispäätöstä tai olla panematta sitä täytäntöön, 14 jäsenvaltiota (Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Kypros, Latvia, Ranska, Ruotsi, Slovakia, Suomi, Tanska, Tšekki, Unkari, Yhdistynyt kuningaskunta) on sisällyttänyt kansalliseen lainsäädäntöönsä ylimääräisiä

² Rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskeva yleissopimus vuodelta 1990.

³ Ks. edellinen alaviite.

kieltäytymisperusteita. Se ei selvästikään ole puitepäätöksen mukaista. Ylimääräiset perusteet liittyvät lähinnä ihmisoikeuskysymyksiin (Belgia, Ranska, Tanska), ovat ristiriidassa jäsenvaltioiden yleisten periaatteiden kanssa (Kypros, Tšekki) tai liittyvät tilanteisiin, joissa kansallinen laki estää toimenpiteen täytäntöönpanon tai täytäntöönpano on mahdotonta kansallisen lain nojalla (Alankomaat, Espanja, Unkari, Yhdistynyt kuningaskunta). Oli myös kielijärjestelyyn sekä kansallisia yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen ja oikeudellisiin etuihin liittyviä perusteita. Valitettavasti jäsenvaltiot viittasivat usein kansallisiin säännöksiin niitä kuitenkaan oheistamatta.

8 artikla – Perusteet täytäntöönpanon lykkäämiselle

Useimmat jäsenvaltiot ovat saattaneet 8 artiklan a alakohdan osaksi kansallista lainsäädäntöään (Kyprosta, Sloveniaa ja Viroa lukuun ottamatta). Kyseinen kohta koskee parhaillaan toimitettavan esitutinnan haittaamista. Kyproksella sovelletaan Euroopan neuvostossa tehtyä yleissopimusta.

Useissa jäsenvaltioissa (Kyprosta, Sloveniaa, Suomea ja Tanskaa lukuun ottamatta) on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä seuraava peruste täytäntöönpanon lykkäämiselle: kyseinen omaisuus tai todistusaineisto on jo jäädytetty rikosoikeudellisessa menettelyssä annetulla päätöksellä, siihen saakka kunnes kyseinen jäädyttämispäätös puretaan. Kuitenkin vain muutama harva jäsenvaltio (Alankomaat, Bulgaria, Espanja, Itävalta ja Ranska) on pannut täytäntöön c alakohdassa asetetun perusteen (omaisuutta koskee jo muussa menettelyssä tehty jäädyttämispäätös). Ranska ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisänneet ylimääräisiä perusteita (Ranskassa asiakirjan tai omaisuuden uudelleenluokittelu, ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa kielto viedä todistusaineistoa pois maasta). Yleisesti ottaen voidaan todeta, että 8 artiklan 2, 3 ja 4 kohta on saatettu suhteellisen hyvin osaksi kansallista lainsäädäntöä (ainoastaan Kypros, Ruotsi, Slovenia ja Yhdistynyt kuningaskunta eivät ole panneet niitä täytäntöön).

9 artikla – Todistus

Puitepäätöksen 9 artiklan 2 kohdassa mainitaan, että todistus on käännettävä täytäntöönpanovaltion viralliselle kielelle tai jollekin niistä. Jokainen jäsenvaltio voi samaan aikaan tai myöhemmin ilmoittaa hyväksyvänsä käänntöksen yhdellä tai useammalla Euroopan unionin virallisella kielellä (9 artiklan 3 kohta).

Useimmat jäsenvaltiot (Bulgaria, Espanja, Itävalta, Puola, Ranska, Tanska, Unkari, Yhdistynyt kuningaskunta) hyväksyvät ainoastaan maan omalla kielellä toimitetut todistukset. Jotkin jäsenvaltiot eivät ole antaneet mitään tietoja kielijärjestelystä, mikä merkitsee, että ainoastaan niiden kansalliselle kielelle käännetty todistukset tunnustetaan (Kypros ja Slovenia). Jotkin jäsenvaltiot (Alankomaat, Latvia, Liettua, Viro) hyväksyvät kansallisen kielensä lisäksi englannin. Jotkin jäsenvaltiot (Slovakia, Tšekki) ovat valmiit hyväksymään muita kieliä oman kielensä lisäksi vastavuoroisuuden pohjalta.

Belgia hyväksyy todistukset ranskan, hollannin, saksan ja englannin kielellä, Ruotsi ruotsin, tanskan, norjan ja englannin kielellä, Suomi suomen, ruotsin ja englannin kielellä (sekä muilla kielillä, jos toimivaltainen syyttäjä sen hyväksyy ja jos hyväksymiselle ei muutoin ole estettä).

10 artikla – Jäädytetyn omaisuuden myöhempi käsittely

Tässä artiklassa käsitellään jäädyttämispäätöksestä seuraavia toimia, kuten todistusaineiston siirtopyynnön tai menetetyksi tuomitsemista koskevan pyynnön toimittamista.

Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Itävalta, Liettua, Slovakia, Puola, Ranska, Tanska ja Unkari ovat panneet tämän artiklan täytäntöön. Espanja, Latvia, Ruotsi, Slovenia, Suomi, Tšekki, Viro ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat panneet sen täytäntöön vain osittain. Slovakia viittaa

artiklan 3 kohdan osalta ainoastaan todistusaineistoon, ei omaisuuteen. Kypros ei ole pannut tätä artiklaa täytäntöön.

11 artikla – Oikeussuojakeinot

Puitepäättöksen 11 artiklan mukaan jäsenvaltiot varmistavat, että kaikilla asianosaisilla (myös vilpittömässä mielessä toimineilla kolmansilla osapuolilla) on oikeutettujen etujensa suojelemiseksi jäädyttämispäätöksen tehneessä valtiossa tai täytäntöönpanovaltiossa käytettävissään tehokkaat oikeussuojakeinot, joilla ei ole lykkäävää vaikutusta. Samalla todetaan, että jäädyttämispäätöksen tekemisen aineelliset perusteet voidaan riitauttaa vain päätöksen tehneessä valtiossa. Jos asia pannaan vireille täytäntöönpanovaltiossa, jäädyttämispäätöksen tehneelle valtiolle on ilmoitettava asian sisällöstä ja lopputuloksesta.

Asianomaiset voivat hakea muutosta jäädyttämispäätöksen täytäntöönpanoon kaikissa jäsenvaltioissa. Joissakin jäsenvaltioissa tällaisessa asiassa sovelletaan kokonaan tai osittain kansallista lainsäädäntöä, minkä vuoksi jotkin niistä ovat panneet tämän artiklan täytäntöön ainoastaan osittain (Kypros, Latvia, Slovenia, Tanska, Unkari). Eräissä jäsenvaltioissa muutoksenhauille on asetettu määräaika.

Jäsenvaltioissa säädetään yleensä toimenpiteistä, joilla ei ole lykkäävää vaikutusta (poikkeuksena ovat Belgia ja Tšekki eräissä tapauksissa). Kaikki jäsenvaltiot eivät ole panneet 4 kohtaa täytäntöön. Kyseinen kohta koskee ryhtymistä tarvittaviin toimiin, jotta helpotetaan muutoksenhakuoikeuden käyttämistä, erityisesti toimittamalla tiedot asianosaisille. Ainoastaan Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Latvia, Slovakia, Suomi ja Tšekki ovat panneet täytäntöön säännöksen, joka koskee mahdollisuutta riitauttaa jäädyttämispäätöksen tekemisen aineelliset perusteet ainoastaan päätöksen tehneessä valtiossa.

12 artikla – Korvaaminen

Puitepäättöksen 12 artiklassa säädetään, että jäädyttämispäätöksen tehnyt valtio korvaa täytäntöönpanovaltiolle vahingonkorvaukset, jotka se on joutunut maksamaan jäädyttämispäätöksen täytäntöönpanosta. Poikkeuksena tästä ovat tilanteet, joissa vahinko on aiheutunut yksinomaan täytäntöönpanovaltion menettelystä. Tämä säännös ei rajoita luonnollisten tai oikeushenkilöiden vahingonkorvausvaatimuksia koskevan jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön soveltamista.

Joissakin jäsenvaltioissa tätä säännöstä ei ole saatettu lainkaan osaksi kansallista lainsäädäntöä (Latvia, Ruotsi, Slovenia, Yhdistynyt kuningaskunta). Joissakin jäsenvaltioissa sen täytäntöönpanoa pidettiin tarpeettomana, koska säännöksessä tarkoitetuissa tilanteissa asianosaisten jäsenvaltioiden olisi sovittava asiasta kahdenvälisesti (Latvia, Ranska), tai säännöstä ei tarvitse saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä, koska se on hallitukselle osoitettu velvoite (Belgia). Muissa jäsenvaltioissa sovelletaan asiaa koskevia kansallisia säännöksiä.

Bulgaria, Espanja, Puola, Slovakia, Suomi, Tanska ja Viro ovat saattaneet tämän artiklan osaksi kansallista lainsäädäntöään joko kokonaan tai osittain. Joissakin jäsenvaltioissa (Espanja, Slovakia ja Tšekki) korvausta koskevat eri säännökset sen mukaan, onko kyseessä jäädyttämispäätöksen tehnyt valtio vai täytäntöönpanovaltio.

3. PÄÄTELMÄT

Omaisuuksien tai todistusaineistojen jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 22 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2003/577/YOS täytäntöönpano ei ole tyydyttävää. Tämä päätelmä on tehty pääasiassa sillä perusteella, että ilmoituksia on tehty vähän ja joissakin täytäntöönpanosäädöksissä ei edes

viitata puitepäätökseen (säännökset on annettu joidenkin muiden kansainvälisten oikeudellisten välineiden täytäntöönpanemiseksi). Kypros ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat kattaneet puitepäätöksen säännökset vain osittain (Kypros omaisuuden jäädyttämisen osalta ja Yhdistynyt kuningaskunta ainoastaan todistusaineistoon viittaavien säännösten osalta). Myös Slovenian lähettämä lainsäädäntö osoittaa, että se soveltaa jäädytyspyyntöihin yhä keskinäistä oikeusapua koskevia perinteisiä sääntöjä eikä siis ole pannut täytäntöön niihin liittyvää vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta.

Niissä 19 otteessa kansallisesta lainsäädännöstä, jotka komissio on vastaanottanut, on lukuisia laiminlyöntejä ja virheellisiä tulkintoja. Parannettavaa on varsinkin oikeusviranomaisten suorissa yhteyksissä, perusteissa kieltäytyä tunnustamasta tai panemasta jäädyttämispäätöstä täytäntöön sekä korvauksissa. Näyttää kuitenkin siltä, että jäädyttämispäätösten nopea täytäntöönpano on varmistettu.

Komissio kehottaa jäsenvaltioita tarkastelemaan tätä kertomusta ja toimittamaan komissiolle ja neuvoston pääsihteeristölle kaikki asiaankuuluvat lisätiedot puitepäätöksen 14 artiklan mukaisten velvoitteidensa täyttämiseksi. Lisäksi komissio kannustaa niitä jäsenvaltioita, jotka ovat ilmoittaneet valmistelevansa asiaa koskevaa lainsäädäntöä, toimimaan ja ilmoittamaan kansallisista toimenpiteistään mahdollisimman pian.